

Usnesení

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 22. února 2022 ve věci **obžalovaného M. M.** narozeného v , , **odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství Praha-východ**, proti rozsudku Okresního soudu Praha-východ ze dne 8. prosince 2021, číslo jednací 44 T 111/2021-379, a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání státního zástupce **zamítá**.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný M. M. **uznán vinným** přečinem lichvy podle § 218 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, kterého se podle skutkových zjištění prvního soudu dopustil tím, že v blíže nezjištěné době od prosince 2018 do 28. 3. 2019 v , , okres Praha-východ, zneužil rozumové slabosti, nezkušenosti a lehkomyšlnosti poškozeného J. Š., s nímž se dobře znal a byl si vědom výrazného deficitu jeho rozumových funkcí, a přesvědčil ho, aby mu prodal své pozemky, konkrétně:

- 1) pozemek parc. č. st. / , zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba na něm stojící bez č.p./č.e., jiná stavba;
- 2) pozemek parc.č. / , zahrada;
- 3) pozemek parc.č. , zahrada
zapsané na LV v kú a obec , a dále:
- 4) pozemek parc.č. / , orná půda;
- 5) pozemek parc.č. / , orná půda;
zapsané na LV č. v kú a obec ,

vše vedené v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha-východ, za účelem stavby rodinného domu a investice, a to za částku 300 000 Kč, ačkoliv si musel být vědom zcela hrubého nepoměru, neboť tržní cena předmětných nemovitostí k datu uskutečnění převodu činila 5 549 000 Kč, čímž pro sebe získal značný prospěch ve výši **5 249 000 Kč**.

2. Za to byl **odsouzen** podle § 218 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 24 měsíců. Současně byl obžalovanému podle § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku uložen peněžitý trest ve 120 denních sazbách po 500 Kč v celkové výměře 60 000 Kč. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byl obžalovaný zavázán nahradit poškozenému J. Š., nar. , škodu ve výši 6 000 Kč. Se zbytkem nároku na náhradu škody pak byl poškozený J. Š. podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.
3. Proti rozsudku podal v **zákonně lhůtě odvolání státní zástupce**. Namítá, že okresní soud uznal obžalovaného vinným skutkem popsáním v obžalobě, pouze s rozdílem vyjádřeným ve skutkové větě tak, že „obžalovaný zneužil rozumové slabosti, nezkušenosti a lehkomyšlnosti poškozeného J. Š., s nímž se dobře znal a byl si vědom výrazného deficitu jeho rozumových funkcí, a přesvědčil ho, aby mu prodal své pozemky...“, které oproti obžalobě kvalifikoval jako přečin lichvy podle § 218 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku. Státní zástupce má za to, že jednání obžalovaného mělo být kvalifikováno jako zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) tr. zákoníku a že obžalovanému je třeba uložit vyšší trest. V této souvislosti poukazuje na výpověď poškozeného, který uvedl, že nevěděl, jaké pozemky vlastní ani jaké měl prodávat a pokud výslovně uvedl, že „pozemek s nájemníkem“ prodat nechťel,

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

pak byl při podpisu kupní smlouvy uveden v omyl. Poukazuje na to, že rozdíl mezi oběma skutkovými podstatami spočívá v tom, že u lichvy není naplněn znak uvedení v omyl. Dle přesvědčení odvolatele by se jednalo o lichvu za předpokladu, že by obžalovaný zneužil rozumové slabosti poškozeného ve vztahu k ceně pozemků, které by takto získal za zlomek jejich skutečné hodnoty. Pokud však obžalovaný poškozeného nepravdivě ujišťoval o tom, jaké pozemky předmětem kupní smlouvy jsou a jaké nikoli, byl poškozený uveden v omyl a byl tudíž obětí podvodu a nikoli pouze lichevního jednání, které sleduje profit z nepoměru mezi vzájemnými protiplněními, nikoliv z protiplnění vylákaného na základě nepravdivého tvrzení. Nesouhlasí dále se závěry soudu, že navrhovaný peněžitý trest ve výši 300 000 Kč by byl nepřiměřeně vysoký, neboť se jedná o částku, kterou obžalovaný na spáchání trestného činu vynaložil a kterou obdržel poté, co obě strany uzavřely soudní smír a vrátily si vzájemně poskytnutá plnění. Peněžitý trest v uvedené výši by se proto jevil dle odvolatele jako zcela přiměřený a v dané věci logický a adekvátní. Z uvedených důvodů proto navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu zrušil, věc vrátil soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí, event., pokud by se odvolací soud ztotožnil s právní kvalifikací zvolenou soudem I. stupně, navrhuje, aby odvolací soud obžalovanému zpřísnil peněžitý trest na trest ve výměře 300 denních sazeb po 1 000 Kč v celkové výši 300 000 Kč.

4. Krajský soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroků, proti nimž odvolání směřuje, jakož i správnost postupu, kterého jeho vydání předcházelo, jak ukládá ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu, a dospěl k závěru, že **odvolání státního zástupce není důvodné.**
5. Okresní soud v řízení provedeném v souladu s procesními předpisy provedl dokazování v rozsahu potřebném pro objasnění věci, důkazní postup vyčerpávajícím způsobem popsal a logicky i věcně přesvědčivým způsobem odůvodnil ve smyslu požadavků kladených na odůvodnění rozsudku (§ 125 tr. řádu). Okresní soud provedl ve věci dostatek důkazů, tyto řádně zhodnotil, přičemž z odůvodnění jeho rozsudku je patrné, o které důkazy opřel svá skutková zjištění, jak se vypořádal s obhajobou obžalovaného a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení trestního zákona, proto lze v plném rozsahu na odůvodnění napadeného rozsudku odkázat.
6. Pokud jde o **skutkové závěry**, okresní soud i dle přesvědčení odvolacího soudu logicky a věcně přesvědčivým způsobem vysvětlil, že provedenými důkazy nebylo beze vší pochybností prokázáno, že by obžalovaný úmyslně a bez vědomí poškozeného do prokazatelně sepsané kupní smlouvy zakomponoval pozemky, které mu poškozený ve skutečnosti prodat nechtěl. V této souvislosti zcela správně první soud poukázal na výpověď poškozeného, který sice uvedl, že obžalovanému nějaké pozemky prodat chtěl, nevěděl však jaké a nepamatoval si ani to, na jakém pozemku má nájemníka apod. Totéž v podstatě k věci uvedly i svědkyně K. [REDAKCE], které také nebyl poškozený schopen sdělit, co obžalovanému prodal, ani jak to bylo, ani svědkyně Š. [REDAKCE], které dokonce zpočátku celý prodej zapřel. Pokud za této důkazní situace a s přihlédnutím k závěrům znaleckého posudku okresní soud upravil popis skutkových zjištění tak, že do výroku oproti obžalobě uvedl, že obžalovaný zneužil rozumové slabosti, nezkušenosti a lehkomyšlnosti poškozeného Š. [REDAKCE], s nímž se dobře znal a byl si vědom výrazného deficitu jeho rozumových funkcí a přesvědčil ho, aby mu prodal ve výroku rozsudku všechny uvedené pozemky, pak zcela správně rozhodl v souladu se zásadou *in dubio pro reo* ve prospěch obžalovaného, neboť nebylo jednoznačně a beze vší pochybností prokázáno, že zahrnutím všech pozemků specifikovaných ve výroku napadeného rozsudku jednal obžalovaný v podvodném úmyslu. Takovému závěru skutečně nelze nic vytknout. Ostatně ani nekonkrétní výpověď poškozeného jiný závěr neumožňovala.
7. Pokud následně okresní soud uzavřel, že obžalovaný dal sobě uvedeným jednáním poskytnout plnění v hodnotě 5 549 000 Kč, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění ve výši 300 000 Kč v hrubém nepoměru a získal tak pro sebe značný prospěch ve výši 5 249 000, pak ani

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

s tímto nelze polemizovat. Z uvedených důvodů proto **nemohly námitky státního zástupce obstát.**

8. Ostatně **hodnocení důkazů** je výhradním právem nalézacího soudu a odvolacímu soudu je dovoleno do tohoto procesu vstupovat pouze tehdy, pokud závěry, které jsou z hodnocení provedených důkazů vyvozovány, nemají oporu v provedených důkazech, či pokud odporují pravidlům formální logiky, což není tento případ. Nadto je třeba připomenout, že pokud okresní soud postupoval při hodnocení důkazů důsledně podle § 2 odst. 6 tr. řádu, jak se stalo v tomto případě, a učinil logicky odůvodněná úplná skutková zjištění, odvolací soud by ani nemohl podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu napadený rozsudek zrušit jen proto, že sám by event. na základě svého přesvědčení hodnotil tytéž důkazy s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem.
9. Pokud jde o **právní posouzení** věci, pak okresní soud zcela správně vzhledem k absenci podvodného úmyslu po právní stránce takové jednání obžalovaného posoudil oproti podané obžalobě toliko jako přečin lichvy podle § 218 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku. Ostatně i sám odvolatel připustil, že o lichvu by se v daném případě jednalo za předpokladu, pokud by obžalovaný zneužil rozumové slabosti poškozeného ve vztahu k ceně pozemků, které by takto získal za zlomek jejich skutečné hodnoty, což se skutečně stalo. V této souvislosti poukazuje odvolací soud i na aktuální judikaturu Ústavního soudu, zejména na rozhodnutí ze dne 19. 1. 2017, sp. zn. I. ÚS 3308/16, z něhož mimo jiné vyplývá, že podstatným objektivním znakem lichvy je **hrubý nepoměr** vzájemných plnění, neboť takový nepoměr je v rozporu s ústavní zásadou přiměřenosti, t. j. s jedním ze stěžejních principů ústavního soudnictví, přičemž tento nepoměr může být relevantně posouzen pouze na základě rozdílu objektivních hodnot plnění poškozeného a protiplnění lichváře, což je právě tento případ. V podrobnostech lze proto plně odkázat na přesvědčivé a logické odůvodnění prvního soudu.
10. Pokud jde o zpochybňovaný **trest**, pak ani v tomto ohledu nebylo v postupu prvního soudu shledáno žádné pochybení, neboť okresní soud věnoval dostatečnou pozornost zhodnocení všech hledisek majících vliv na stanovení druhu i výměry trestu. Okresní soud správně akcentoval, že obžalovaný žil až dosud řádným životem, takže na uvedené jednání obžalovaného lze pohlížet jako na ojedinělý exces z dosud řádného života. Ve prospěch obžalovaného první soud správně hodnotil i to, že ve věci již došlo k majetkovému narovnání, když obžalovaný uzavřel s poškozeným smír a veškeré převáděné pozemky mu vrátil. Na straně druhé však nelze přehlédnout poměrně vysoký stupeň společenské škodlivosti jednání obžalovaného daný výší způsobené škody. Pokud vzhledem k výše uvedenému okresní soud zvolil k nápravě obžalovaného **výchovný podmíněný trest odnětí svobody**, který vyměřil v rámci zákonné trestní sazby 6 měsíců až 5 let **v trvání 12 měsíců**, jehož výkon podmíněně odložil **na zkušební dobu 24 měsíců** a který doplnil i **přiměřeným peněžitým trestem v celkové výměře 30 000 Kč**, pak takový postih nepovažuje odvolací soud za nepřiměřeně mírný, který jako jediný by mohl k odvolání státního zástupce zpřísnit. Dle odvolacího soudu jde o postih, který odpovídá zjištěnému stupni společenské škodlivosti jednání obžalovaného, osobním poměrům jmenovaného a zejména pak možnostem jeho nápravy. Podmínky pro zpřísnění trestu v intencích návrhu odvolatele nebyly odvolacím soudem shledány.
11. Z uvedených důvodů proto bylo odvolání státního zástupce jako nedůvodné podle § 256 tr. řádu zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek **přípustný**.

Proti tomuto usnesení **lze** podat **dovolání** k Nejvyššímu soudu v Brně, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, podáním u soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni. Dovolání lze podat pouze z důvodů uvedených v § 265b tr. řádu. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí, a to ve

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

prospěch či v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť by bylo takto označeno.

Praha 22. února 2022

JUDr. Lucie Černá v. r.
předsedkyně senátu